

Έκτακτη Γενική Συνέλευση, 29/1/2020

Απόφαση

Ο ΕΣΔΕΠ ΑΠΘ στην Έκτακτη Γενική Συνέλευση της 29/1/2020 αποφάσισε:

Την προηγούμενη εβδομάδα ψηφίστηκε από τη Βουλή ο νόμος 4653/2020 του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων με τίτλο «*Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.), ΕΛΚΕ ΑΕΙ, Ερευνητικών και Τεχνολογικών Φορέων και άλλες διατάξεις*», που είχε τεθεί σε διαβούλευση από τον προηγούμενο Δεκέμβριο.

Αποτελεί πάγια θέση του ΕΣΔΕΠ ΑΠΘ, και την έχουμε υποστηρίξει από θέση αρχής,

- η ουσιαστική αξιολόγηση των ιδρυμάτων, και
- η κατανομή της χρηματοδότησης με αντικειμενικά κριτήρια και η σύνδεσή της με την αξιολόγηση.

Παρόλα αυτά, από την αρχή την διαβούλευσης έχουμε διατυπώσει σοβαρές ενστάσεις σχετικά με ορισμένες διατάξεις που απειλούν ευθέως το επίπεδο των σπουδών καθώς και την αξία των πτυχίων των ελληνικών πανεπιστημίων.

Η ΕΘ.Α.Α.Ε. υπερκαθορίζει ακαδημαϊκές λειτουργίες και αποκτά αποφασιστικές αρμοδιότητες, χωρίς να αποτελεί ανεξάρτητη διοικητική αρχή με ενισχυμένη αυτονομία, ενώ ορισμένες αρμοδιότητές της θίγουν το αυτοδιοίκητο των πανεπιστημίων.

Αναλυτικότερα, τα σημαντικότερα σημεία των τελευταίων νομοθετικών ρυθμίσεων που μας βρίσκουν αντίθετους είναι τα εξής:

α) Η σύνδεση μέρους (20%) της τακτικής χρηματοδότησης, που αφορά λειτουργικές δαπάνες, με την αξιολόγηση.

Την τελευταία δεκαετία βιώνουμε στα πανεπιστήμια μια πραγματικότητα, στην οποία:

- η χρηματοδότηση στα ΑΕΙ έχει υποστεί, σε σχέση με την προηγούμενη δεκαετία, δραστική μείωση 40-50% από τον κρατικό προϋπολογισμό,
- έχει χαθεί χωρίς αναπλήρωση μεγάλο μέρος του προσωπικού (ΔΕΠ, διοικητικοί κ.ά.),
- ενώ παράλληλα οι εισακτέοι έχουν αυξηθεί, ειδικά μετά την ‘πανεπιστημιοποίηση’ των περιφερειακών ΤΕΙ και τις συνεπακόλουθες μετεγγραφές σε τμήματα του ΑΠΘ.

Αδιαπραγμάτευτη θέση μας είναι ότι η χρηματοδότηση των ιδρυμάτων δεν μπορεί να συνεχίσει να μειώνεται, αντίθετα θα πρέπει να αυξηθεί σημαντικά, έτσι ώστε να καλύπτει τις δαπάνες λειτουργίας τους.

Η δυνητική μείωση έως και 20% της τακτικής χρηματοδότησης μέσω της αξιολόγησης που προωθεί ο νέος νόμος αποτελεί λανθασμένη και απαράδεκτη επιλογή. Η διάταξη αυτή θα προκαλέσει υποβάθμιση του επιπέδου των παρεχόμενων σπουδών, καθώς θα επιφέρει νέες περικοπές των πόρων των ιδρυμάτων, ενώ υπονομεύει τον ποιοτικό χαρακτήρα των προγραμματικών συμφωνιών υπουργείου-ΑΕΙ. Αντίθετα, υποστηρίζουμε ότι η αξιολόγηση πρέπει να συνδέεται με πρόσθετη χρηματοδότηση – κίνητρο, επιπλέον της τακτικής, ως επιβράβευση ή ως ενίσχυση, ανάλογα με την επίτευξη συμφωνημένων στόχων.

Στα κριτήρια αξιολόγησης έχει ασκηθεί από τον ΕΣΔΕΠ ΑΠΘ αναλυτική κριτική τόσο επί της αρχής όσο και ως προς την εφαρμοσιμότητά τους. Απαιτείται ο εξορθολογισμός τους, η έμφαση στα ποιοτικά χαρακτηριστικά και ο συνυπολογισμός των ιδιαιτεροτήτων των επιστημονικών πεδίων και όχι η ομογενοποίησή τους.

β) Η αποδοχή πτυχίων της αλλοδαπής που έχουν αναγνώριση «επαγγελματικών προσόντων» ή «επαγγελματικής ισοδυναμίας» για πρόσληψη εκπαιδευτικών μέσω ΑΣΕΠ.

Η διάταξη αυτή, η οποία δεν είχε τεθεί στη διαβούλευση και εμφανίστηκε αιφνιδιαστικά με την κατάθεση του νομοσχεδίου στη Βουλή, περιλαμβάνει τους μη αναγνωρισμένους ακαδημαϊκά τίτλους των κολεγίων, πέραν των πτυχίων που έχουν «ακαδημαϊκή αντιστοιχία και ισοδυναμία», δηλαδή από αναγνωρισμένα πανεπιστήμια του εξωτερικού.

Η Γενική Συνέλευση υποστηρίζει ότι η εξίσωση “πτυχίων” που δεν έχουν ακαδημαϊκή αναγνώριση με τα πτυχία των ελληνικών ή των αναγνωρισμένων ξένων ΑΕΙ, ως προσόν διορισμού στο δημόσιο με νόμο της ελληνικής κυβέρνησης, αποτελεί τυπική και ουσιαστική υποβάθμιση του δημόσιου ελληνικού πανεπιστημιακού συστήματος. Δεν αφορά μόνο τις θεωρούμενες “καθηγητικές” σχολές, αλλά δημιουργεί προηγούμενο για αποδοχή συλλήβδην οποιουδήποτε “πτυχίου” από «παρόχους εκπαίδευσης» (βλ. κολέγια) που δεν ελέγχονται και δεν αξιολογούνται, ενώ από την άλλη πλευρά για τα ελληνικά ΑΕΙ συστηματοποιείται πλέον η αξιολόγηση.

Επομένως, με την κραυγαλέα πολιτική της πριμοδότησης των κολεγίων και την ανατροπή των όρων στην εγχώρια αγορά εργασίας των πτυχιούχων ανώτατης εκπαίδευσης, το Υπουργείο εμφανίζεται να εξυπηρετεί ιδιωτικά συμφέροντα του εσωτερικού και του εξωτερικού και την πελατεία τους, αντί να υποστηρίζει το δημόσιο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα, θωρακίζοντας και διασφαλίζοντας την ποιότητα των πτυχίων του και ενισχύοντας την τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση.

Ήδη η σημερινή κυβέρνηση, επαναφέροντας με τον ν.4635/2019 (άρθρ. 168) διατάξεις του π.δ. 38/2010 που καταργήθηκαν με τον ν.4610/2019 (άρθρ. 98), επέκτεινε, ως μη όφειλε, τις προβλέψεις για αναγνώριση επαγγελματικής ισοδυναμίας και σε υπηκόους και τίτλους όχι μόνο άλλου κράτους μέλους της Ε.Ε. αλλά και κάθε τρίτης χώρας, όπως π.χ. Κίνα, Ινδία, Πακιστάν, Ρωσία, Ν. Αφρική, Βραζιλία, με τις οποίες δεν υπάρχει αμοιβαιότητα στην αναγνώριση εκπαιδευτικών τίτλων ή επαγγελματικών προσόντων. Δηλαδή αναγνωρίζουμε επαγγελματική ισοδυναμία τίτλου τυπικής ανώτατης εκπαίδευσης από οποιαδήποτε χώρα του πλανήτη και παρέχουμε στον οποιονδήποτε κάτοχο τέτοιου τίτλου «δυνατότητα να αποκτήσει στην Ελλάδα πρόσβαση και να ασκήσει συγκεκριμένη οικονομική δραστηριότητα ως μισθωτός ή αυτοαπασχολούμενος», χωρίς να παρέχεται αντίστοιχα αυτό το δικαίωμα στους κατόχους των ελληνικών πτυχίων.

γ) Επιπλέον, θεωρούμε ακατανόητη τη 2η παράγραφο του άρθρ. 50 του ν.4653/2000 που αναγνωρίζει μεταπτυχιακά και διδακτορικά διπλώματα μέσω «επαγγελματικής ισοδυναμίας».

δ) Τέλος, ο νόμος περιλαμβάνει διατάξεις που περιορίζουν αλλά δεν εξαλείφουν, την αδικαιολόγητη και άσκοπη γραφειοκρατία που επιβαρύνει τα τελευταία χρόνια τους ΕΛΚΕ. Με τις διατάξεις του νόμου (άρθρ. 20, παρ. 8) επιβαρύνονται αλόγιστα οι επιστημονικοί υπεύθυνοι, κάτι που επισημάνθηκε στη διαβούλευση χωρίς να ληφθεί υπόψη, καθώς μετατίθεται στον επιστημονικό υπεύθυνο ενός έργου η ευθύνη και για την επιλεξιμότητα των δαπανών, αντικείμενο που εμπίπτει στον ρόλο του ΕΛΚΕ, υπέρ του οποίου άλλωστε γίνεται παρακράτηση από τη χρηματοδότηση των έργων.

Το ελληνικό πανεπιστήμιο, καθημαγμένο από τις περικοπές της κρίσης και μετά τη μη αντιστρεπτή αποδιάρθρωση που υπέστη με την άκριτη πανεπιστημιοποίηση των ΤΕΙ, δεν αντέχει άλλο πλήγμα απαξίωσης και υποβάθμισης, και η ελληνική κοινωνία δεν αντέχει συνεχείς αφαιμάξεις για να δώσει στα παιδιά της πτυχία - εισιτήρια ανεργίας και μετανάστευσης.

Η Γενική Συνέλευση του ΕΣΔΕΠ ΑΠΘ καλεί την κυβέρνηση

- να δεσμευτεί για την επαρκή χρηματοδότηση για την ουσιαστική, εκπαιδευτική και ερευνητική, λειτουργία των πανεπιστημίων,
- να τροποποιήσει την παρ. 2β του άρθρ. 16 του νόμου 4653/2020, παρέχοντας πρόσθετη χρηματοδότηση με βάση την αξιολόγηση,
- να αποσύρει την επίμαχη διάταξη του άρθρ. 50 του νόμου 4653/2020 για την αναγνώριση προσόντων στον διαγωνισμό του ΑΣΕΠ, μέσω επαγγελματικής ισοδυναμίας, τόσο για τα πτυχία όσο και για τους μεταπτυχιακούς τίτλους και τα διδακτορικά διπλώματα,
- να καταργήσει την αυτόματη αναγνώριση επαγγελματικής ισοδυναμίας σε υπηκόους και τίτλους τρίτων χωρών (άρθρ. 168 του νόμου 4635/2019),
- να καθορίσει, όπως κάθε κράτος-μέλος της ΕΕ έχει δικαίωμα, μετά από διάλογο, τα τυπικά και ουσιαστικά επιστημονικά προσόντα του προσωπικού πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και τον τρόπο διακρίβωσής τους.

Η Γενική Συνέλευση του ΕΣΔΕΠ ΑΠΘ

- εκφράζει την αντίθεσή της στις προαναφερθείσες διατάξεις του νόμου 4653/2020 και του άρθρ. 168 του νόμου 4635/2019,
- εξουσιοδοτεί το Δ.Σ. να μεριμνήσει για την εκτέλεση των αποφάσεών της,
 - καλώντας τα μέλη του Συλλόγου σε συγκέντρωση διαμαρτυρίας στο κτήριο Διοίκησης του ΑΠΘ
 - και διοργανώνοντας συνέντευξη τύπου και εκδήλωση ενημέρωσης, και
- επιφυλάσσεται να κλιμακώσει τις αντιδράσεις της σε συνεργασία με την ΠΟΣΔΕΠ.

Το Προεδρείο της Γενικής Συνέλευσης του ΕΣΔΕΠ
Ευαγγελία Αμοιρίδου Μιχάλης Μπακογιάννης